

Vilho Hirvi

28.11.1941 – 27.3.2001

Kasvatustieteiden tohtori, kansliapäällikkö Vilho Hirvi kuoli sairauskohtaukseen kotonaan Helsingissä. Utusta oli vaikea uskoa. Kuinka niin voimakas, lämmin ja tulevaisuudenuskoinen ihminen voi olla äkkiä poissa? Meistä monelle Ville oli läheinen ystävä, jonka puoleen saattoi kääntyä silloinkin, kun asiat eivät virallista tietä sujuneet, ja joka jakoi aina uskoa parempaan huomiseen ja siihen, että ideat vain odottivat toteuttajiaan.

Vilho Hirvi oli opiskelu- ja työtoverini, jonka kanssa taistelimme yhdessä läpi vepsän ja vatjan äännehistorian, innostuimme suomalaisesta kirjallisuudesta ja vielä enemmän äidinkielen opettamisesta ja oppikirjojen teosta sekä huomasimme, että kasvatustieteen jatko-opinnot olivat opettajallekin innostava tavoite. Vilho Hirvi väitteli vuonna 1981 Turun yliopistossa ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelmista. Myöhemmin hän sai myös kunnia-tohtorin arvon sekä Turun että Jyväskylän yliopistoista. Opetushallinnon huippuvirkoja hoitaessaankin hän toimi lisäksi kasvatustieteen dosenttina sekä Helsingissä että Jyväskylässä. Opetushallituksen pääjohtajana ja opetusministeriön kansliapäällikkönä hän kannusti alaisiaan jatko-opintoihin ja vaikutti useammankin tohtoriohjelman toteuttamiseen. Hän seurasi aktiivisesti kasvatustieteellistä tutkimusta, luki paljon ja soitti usein keskustellakseen tutkimustuloksista ja kehittämishaasteista.

Koulumaailma oli Vilho Hirvella tuttu. Jyväskylässä hän toimi lyseon äidinkielen opettajana ja kaupungin opetuspäällikkönä, yliopiston Kasvatustieteiden tutkimuslaitoksen tutkijana, opettajankoulutuslaitoksen apulaisprofessorina, täydennyskoulutuskeskuksen alullepanijana ja ensimmäisenä johtajana, Keski-Suomen lääninhallituksen koulutoimentarkastajana ja kansliapäällikkönä. Helsinkiin hän muutti vuonna 1991, jolloin hänet valittiin opetushallituksen ensimmäiseksi pääjohtajaksi. Opetusministeriön kansliapäälliköksi hän siirtyi vuonna 1995.

Vilho Hirvi oli optimisti, visionääri, tulevaisuuden rakentaja ja tahtoihminen. Hän uskoi kasvatuksen ja koulutuksen voimaan. Hän oli aina valmis uudistuksiin ja muutokseen. Tavoite oli tärkeä, esteet aina raivattavissa – ei kuitenkaan ketään loukkaamalla tai väheksymällä vaan sovitellen ja neuvotellen. Hän oli siinä mielessä poikkeuksellinen ihminen, että hän antoi kiitosta sekä muille että itselleen. Kun jokin kehittämishanke tai projekti oli valmis, hän totesi: “Tämähän meni meiltä hyvin.”

Vilho Hirvi oli peruskoulun rakentaja. Hän oli erittäin kiinnostunut myös ammatillisesta koulutuksesta ja sen uudistamisesta. Hän uskoi aikuis-koulutuksen voimaan ja elinikäiseen oppimiseen sekä omassa elämässään että suomalaisessa yhteiskunnassa. Hän perusti Jyväskylän yliopistoon paitsi täydennyskoulutuskeskuksen, myös Kokkolaan Chydenius-instituutin, jonka kasvua hän seurasi läheltä kuolemaansa saakka.

Koululainsäädännön uudistaminen oli Vilho Hirven viime vuosien merkittäviä saavutuksia. Myös Tietoyhteiskunnan lukutaidot –ryhmän työ oli hänelle henkilökohtaisesti tärkeä. Vaikka hän painotti tietoyhteiskunnan uusien kansalaistaitojen tärkeyttä ja tähän liittyen myös ammatillista aikuiskoulutusta, hänen sydäntään lähellä oli ihmisen laaja-alainen kehittäminen ja etenkin oman kulttuurin ja kielen vaaliminen. Hän uskoi, että vain kulttuurisesti vahva yksilö ja kansa voi menestyä tiedon aikakaudella.

Pirjo Linnakylä